

PROCEDURES IN VERBAND MET DE UITVOERING VAN HET
GEMEENSCHAPPELIJK MEDEDINGINGSBELEID

EUROPESE COMMISSIE

**Bekendmaking overeenkomstig artikel 27, lid 4, van Verordening (EG) nr. 1/2003 van de Raad in
zaak COMP/39.654 — Reuters Instrument Codes (RIC's)**

(Kennisgeving geschied onder nummer C(2011) 9391)

(Voor de EER relevante tekst)

(2011/C 364/09)

1. INLEIDING

- (1) Overeenkomstig artikel 9 van Verordening (EG) nr. 1/2003 van de Raad van 16 december 2002⁽¹⁾, kan de Commissie, wanneer zij voornemens is een besluit tot beëindiging van een inbreuk vast te stellen, en de betrokken ondernemingen toezeggingen doen om tegemoet te komen aan de punten van zorg die de Commissie hun in haar voorlopige beoordeling te kennen heeft gegeven, ten aanzien van deze ondernemingen bij besluit die toezeggingen een verbindend karakter verlenen. Het besluit kan voor een bepaalde periode worden vastgesteld en bevat de conclusie dat er niet langer gronden voor een optreden van de Commissie bestaan. Overeenkomstig artikel 27, lid 4, van dezelfde verordening maakt de Commissie een beknopte samenvatting van de zaak en de hoofdlijnen van de toezeggingen bekend. Belanghebbende derden kunnen hun opmerkingen meedelen binnen de door de Commissie vastgestelde termijn.

2. SAMENVATTING VAN DE ZAAK

- (2) Op 19 september 2011 heeft de Commissie een voorlopige beoordeling in de zin van artikel 9, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1/2003 vastgesteld. Die beoordeling betrof de markt voor financiële informatiediensten, meer bepaald de markt voor geconsolideerde realtime datafeeds⁽²⁾. Deze was gericht tot Thomson Reuters Corporation en de ondernemingen die al dan niet middellijk onder haar zeggenschap stonden, daaronder begrepen Thomson Reuters Limited, (hierna tezamen „Thomson Reuters” genoemd). De Commissie maakte zich zorgen dat bepaalde van de licentieringspraktijken van Thomson Reuters voor Reuters

Instrument Codes (hierna „RIC's” genoemd) een schending van artikel 102 VWEU kunnen inhouden⁽³⁾. Op 30 oktober 2009 is de procedure ten aanzien van Thomson Reuters ingeleid.

- (3) Volgens de voorlopige beoordeling heeft Thomson Reuters een machtspositie op de wereldwijde markt voor geconsolideerde realtime datafeeds.
- (4) Thomson Reuters kan misbruik gemaakt hebben van haar machtspositie door haar klanten beperkingen op te leggen ten aanzien van het gebruik van RIC's. Het is namelijk zo dat Thomson Reuters: a) haar klanten verbiedt om RIC's te gebruiken om data op te halen uit geconsolideerde realtime datafeeds van andere aanbieders, en b) derden belet om mapping tabellen te creëren en te onderhouden waarin RIC's zijn verwerkt zodat de systemen van klanten van Thomson Reuters interoperabel worden met geconsolideerde realtime datafeeds van andere aanbieders⁽⁴⁾.
- (5) Deze beperkingen lijken aanzienlijke barrières te creëren voor de overschakeling naar andere aanbieders. Klanten van Thomson Reuters maken in hun servertoepassingen

⁽¹⁾ PB L 1 van 4.1.2003, blz. 1. — Vanaf 1 december 2009 zijn de artikelen 81 en 82 VEG respectievelijk de artikelen 101 en 102 VWEU geworden. De bepalingen in beide verdragen zijn inhoudelijk identiek. In het kader van dit besluit moeten verwijzingen naar de artikelen 101 en 102 VWEU waar nodig worden begrepen als verwijzingen naar, respectievelijk, de artikelen 81 en 82 VEG.

⁽²⁾ Deze zaak betreft meer bepaald geconsolideerde realtime datafeeds; zij betreft niet reallimedata die via desktopproducten worden verschaft.

⁽³⁾ Volgens Thomson Reuters zijn RIC's alfanumerieke codes die het retrieval-mechanisme zijn dat Thomson Reuters heeft uitgewerkt en aan haar klanten verschaft als een integrerend onderdeel van hun Thomson Reuters financiële informatiediensten; daarmee kunnen dezen een gestructureerde set van gerelateerde data-items uit de realtime dataverzamelingen en het distributienetwerk van Thomson Reuters (IDN Integrated Data Network) identificeren, daarin navigeren en deze ophalen.

⁽⁴⁾ Volgens Thomson Reuters belet zij haar afnemers van geconsolideerde realtime datafeeds niet om RIC's te cross-referencen met de sigla van andere aanbieders, zolang de daaruit ontstane database of mapping tabel niet wordt gebruikt om data op te halen bij een andere aanbieder. Met andere woorden, Thomson Reuters verbiedt niet dat mapping tabellen als dusdanig worden aangemaakt, maar verzet zich wel tegen het al dan niet rechtstreekse gebruik van RIC's om realtime data van andere aanbieders op te halen.

intensief gebruik van RIC's en de medewerkers die deze toepassingen opereren, zijn vertrouwd geraakt met de RIC-sigla. Door de beperkingen die Thomson Reuters oplegt, zou, in gevallen waarin RIC's embedded geraakt zijn in servertoepassingen, een overschakeling naar andere aanbieders betekenen dat de RIC's moeten worden verwijderd en die toepassingen opnieuw moeten worden gecodeerd om de RIC's te vervangen door alternatieve sigla. Dit is een lastige en vaak bijzonder dure exercitie. Het voorlopige standpunt van de Commissie is dat Thomson Reuters in de praktijk haar bestaande afnemers van geconsolideerde realtime datafeeds die RIC's in hun toepassingen hebben „ge-embedded”, daarmee heeft klemgezet. Daardoor is het voor andere aanbieders van geconsolideerde realtime datafeeds niet mogelijk daadwerkelijk met Thomson Reuters te concurreren op de markt voor geconsolideerde realtime datafeeds.

3. HOOFDLIJNEN VAN DE GEDANE TOEZEGGINGEN

- (6) Thomson Reuters is het met de voorlopige beoordeling van de Commissie niet eens. Niettemin heeft de onderneming toezeggingen gedaan in de zin van artikel 9 van Verordening (EG) nr. 1/2003 om aan de mededingingsbezwaren van de Commissie tegemoet te komen. De toezeggingen die Thomson Reuters heeft gedaan (hierna kortweg „de toezeggingen” genoemd), worden hierna kort samengevat. Van deze toezeggingen wordt een volledige, niet-vertrouwelijke versie in het Engels bekendgemaakt op de website van directoraat-generaal Concurrentie op het volgende adres: http://ec.europa.eu/competition/index_en.html
- (7) De toezeggingen bestaan erin dat een licentie wordt aangeboden aan bestaande en toekomstige klanten van de RT Service⁽¹⁾ van Thomson Reuters (een Extended RIC Licentie, hierna „ERL” genoemd⁽²⁾), waarmee zij extra gebruiksrechten krijgen voor RIC-sigla. Hiermee zouden zij, tegen een maandelijks licentievergoeding, RIC's kunnen gebruiken om realtime financiële data te selecteren uit geconsolideerde realtime datafeeds afkomstig van concurrenten van Thomson Reuters, zodat zij voor hun servertoepassingen gedeeltelijk of volledig kunnen overschakelen naar andere aanbieders van geconsolideerde realtime datafeeds. Daarnaast zou Thomson Reuters ERL-licentienemers regelmatige updates verschaffen van de betrokken RIC's, in voorkomend geval met de aan de RIC gekoppelde noodzakelijke informatie (nl. het relevante handelsplatform, de informatiebron, de officiële code, de valuta en/of beschrijving).
- (8) Deze toezeggingen gelden voor: i) klanten die, geheel of ten dele, willen overschakelen van de geconsolideerde
- real-time datafeeds van Thomson Reuters naar een alternatieve geconsolideerde realtime datafeed, en ii) klanten die, naast de RT-Service van Thomson Reuters, bij een andere partij een abonnement nemen op geconsolideerde realtime datafeeds (bijvoorbeeld als backupoplossing bij een onvoorziene uitval of om de functionaliteiten en betrouwbaarheid van nieuwe geconsolideerde realtime datafeeds te kunnen testen). In het geval van een gedeeltelijke overschakeling verbindt Thomson Reuters zich ertoe om niet te discrimineren ten aanzien van klanten die overschakelen naar andere aanbieder(s) van geconsolideerde realtime datafeeds wat betreft de voorwaarden waarop de geconsolideerde realtime datafeeds van Thomson Reuters worden verleend⁽³⁾.
- (9) De verruimde licentie voor RIC-sigla is een eeuwigdurende licentie en zal in het kader van de toezeggingen beschikbaar worden gesteld voor een periode van vijf jaar. Dit betekent dat een klant de verruimde licentie voor RIC-sigla kan krijgen binnen een periode van vijf jaar, maar dat hij deze licentie daarna zonder enige beperking in de tijd kan gebruiken, mits de betrokken vergoeding is betaald en de overige licentieverwaarden in acht worden genomen.
- (10) Deze corrigerende maatregel zou gelden voor alle RIC-sigla die rechtstreeks verband houden met de prijs van een individueel financieel instrument of met een waarde voor een index die in de RT-Service van Thomson Reuters is opgenomen — dus onder meer voor: i) gegevens van beurzen en multilaterale handelsfaciliteiten (MTF's), en ii) de meeste onderhands (OTC) verhandelde instrumenten die niet op beurzen of MTF's zijn genoteerd⁽⁴⁾. Alleen RIC's voor OTC-verhandelde instrumenten waarvoor Thomson Reuters de data van één contributor betreft die aan de hand van de RIC kan worden geïdentificeerd (*single source RIC's*), vallen buiten de toezeggingen⁽⁵⁾.
- (11) Voorts zal Thomson Reuters de informatie verschaffen die nodig is om klanten te helpen RIC's te cross-refereren met de sigla van andere aanbieders. Met de gedane toezeggingen zouden klanten ook een beroep moeten kunnen doen op externe ontwikkelaars om tools te ontwikkelen om de overschakeling mogelijk te helpen maken. Bovendien zouden deze externe ontwikkelaars ook de toestemming krijgen om de software te gebruiken die zij hebben ontwikkeld voor meerdere klanten indien elk van die klanten een abonnement op de ERL heeft lopen. Deze derden zouden echter geen rechten verwerven op de RIC-sigla zelf.

⁽³⁾ Zie artikel 6.4.2 van de toezeggingen.

⁽⁴⁾ Volgens Thomson Reuters vertegenwoordigen samengestelde RIC's die één geaggregeerde prijs van alle erkende informatieleveranciers (*contributors*) vormen waarmee financiële instrumenten worden geïdentificeerd (*aggregated contributed RIC's*), meer dan 95 % van de globale liquiditeit en vallen zij onder de toepassing van de toezeggingen.

⁽⁵⁾ Volgens Thomson Reuters maken OTC-verhandelde instrumenten waarvoor Thomson Reuters data betreft bij één bron, minder dan 5 % uit van de globale liquiditeit.

⁽¹⁾ Thomson Reuters biedt haar geconsolideerde realtime marktdatafeeds aan onder de naam Thomson Reuters Real-time Service (hierna „RT Service” genoemd) (voordien bekend als Reuters Datascope Real-Time Service of RDRT) voor gebruik in servertoepassingen.

⁽²⁾ Zie bijlage II bij de toezeggingen.

(12) Thomson Reuters heeft ook al andere soorten licenties op commerciële voorwaarden verleend, die niet in de ERL zijn opgenomen. Zo vereist de ontwikkeling van overschakelingsstools een licentie van Thomson Reuters voor ontwikkelingsrechten. Voorts verleent Thomson Reuters een *Transaction Processing Licence* aan klanten die RIC's willen gebruiken als *identifiers* voor *Straight Through Processing* (STP). Hier gaat het bijvoorbeeld om de verdere distributie door klanten van Thomson Reuters van RIC's aan andere partijen. Thomson Reuters verbindt zich ertoe niet te discrimineren tegen haar klanten die overschakelen naar andere aanbieder(s) van geconsolideerde realtime datafeeds op de voorwaarden van die andere licenties, of tegen derden die software of technologie ontwikkelen waarmee ERL-licentienemers kunnen overschakelen ⁽¹⁾.

(13) Geografisch gezien is de voorgestelde licentie in beginsel beperkt tot toepassingen van klanten die dienen voor activiteiten binnen de EER. Niettemin vallen toepassingen voor activiteiten buiten dat gebied ook onder deze toezeggingen indien zulks „redelijkerwijs noodzakelijk” is om de EER-activiteiten ⁽²⁾ van de klanten daadwerkelijk te kunnen overschakelen. Thomson Reuters heeft een reeks voorbeelden gegeven van gevallen waarin deze voorwaarde geacht wordt te zijn vervuld. Deze voorbeelden zijn in de toezeggingen opgenomen als bijlage IV.

(14) De maandelijkse ERL-licentievergoedingen die Thomson Reuters wil berekenen, zijn een afspiegeling van de structuur van de commerciële voorwaarden voor de data die zij momenteel levert voor gebruik in servertoepassingen ⁽³⁾. Deze vergoedingen zijn gebaseerd op het aantal RIC-sigla waarvoor een klant een licentie wil om voor bepaalde zakelijke activiteiten deze data bij een concurrent te kunnen ophalen. De vergoedingen dekken de additionele gebruiksrechten op de RIC-sigla en de kosten van de dienstverlening die Thomson Reuters haar klanten levert in het kader van de toezeggingen. Volgens Thomson Reuters vertegenwoordigt de hoogte van de vergoeding een klein percentage van het tarief voor geconsolideerde realtime datafeeds van Thomson Reuters voor hetzelfde aantal gelicentieerde RIC's en het gebruik daarvan. De tariefschaal omvat ook een minimumvergoeding van 750 USD per maand. Nadere gegevens over de tariefstructuur voor de ERL zijn te vinden in de niet-vertrouwelijke versie van de toezeggingen zoals die zijn bekendgemaakt op de website van directoraat-generaal Concurrentie (bijlage I).

4. UITNODIGING OM OPMERKINGEN TE MAKEN

(15) De Commissie is voornemens om, onder voorbehoud van een markttoets, een besluit op grond van artikel 9, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1/2003 vast te stellen waarmee

de hierboven samengevatte toezeggingen die op de website van het directoraat-generaal Concurrentie zijn bekendgemaakt, verbindend worden verklaard. Bij substantiële wijzigingen in de toezeggingen zal een nieuwe markttoets plaatsvinden.

(16) Overeenkomstig artikel 27, lid 4, van Verordening (EG) nr. 1/2003 nodigt de Commissie belanghebbende derden uit hun opmerkingen over deze toezeggingen te maken.

(17) Daarnaast verzoekt de Commissie belanghebbenden met name hun standpunt kenbaar te maken ten aanzien van de volgende vragen met betrekking tot de overschakeling door een klant van een servertoepassing die op de Thomson Reuters RT-Service is gebaseerd, naar een alternatieve aanbieder van geconsolideerde realtime datafeeds:

a) Doet de hoogte van de vergoedingen — daaronder begrepen de minimumvergoeding — de aan de overschakeling van sigla verbonden kosten voldoende dalen om het voor klanten van Thomson Reuters een levensvatbare optie te maken om, mochten zij dat willen, over te schakelen naar een andere aanbieder? Geeft u ons ramingen voor de volgende elementen:

i) de ERL-vergoedingen die uw onderneming moet betalen indien zij — geheel of ten dele — overschakelt van geconsolideerde realtime datafeeds van Thomson Reuters;

ii) het aandeel dat de ERL-vergoedingen vertegenwoordigen in de initiële vergoeding voor geconsolideerde realtime datafeeds (telkens inclusief eventuele kortingen) die uw onderneming nu aan Thomson Reuters betaalt: i) 1-3 %; ii) 4-6 %; iii) 7-9 %, of iv) meer dan 10 %, en

iii) de vergoedingscategorie die voor uw onderneming per maand per zakelijke activiteit zou gaan gelden (zie de tariefstructuur in bijlage I bij de toezeggingen).

b) Vindt u regelmatige updates van de RIC's een essentieel onderdeel van de ERL-licentie dat nodig is om uw onderneming te helpen over te schakelen naar andere aanbieders van geconsolideerde realtime datafeeds?

c) Vindt u de beperking van de ERL tot de overschakeling van servertoepassingen (zonder dat het gebruik ervan door menselijke gebruikers daar specifiek onder valt) voldoende als corrigerende maatregel voor de bezwaren die de Commissie hier ten aanzien van RIC's heeft geformuleerd?

⁽¹⁾ Zie de artikelen 6.4 en 6.5 van de toezeggingen.

⁽²⁾ In de toezeggingen wordt ook Zwitserland tot de EER gerekend.

⁽³⁾ NL geconsolideerde realtime datafeeds in het kader van de RT-Service.

- d) De toezeggingen zijn geografisch in reikwijdte beperkt tot servertoepassingen voor activiteiten binnen de EER. Zij omvatten ook servertoepassingen voor activiteiten elders indien dat „redelijkerwijs noodzakelijk is”. Vindt u dit voldoende om activiteiten in de EER te laten profiteren van de toezeggingen en, desgewenst, te helpen veranderen van aanbieder? Zo nee, leg dan uit waarom het voorgestelde geografische toepassingsbereik een rem zou zetten op uw mogelijkheden om voor uw activiteiten in de EER van aanbieder te veranderen. Geef in voorkomend geval nog andere voorbeelden dan die welke Thomson Reuters in bijlage IV zelf heeft gegeven.
- e) Volgens Thomson Reuters zijn de RIC's die onder de corrigerende maatregel vallen, goed voor 95 % van de globale liquiditeit. Thomson Reuters geeft aan dat het noodzakelijk noch werkbaar is om in de corrigerende maatregel ook OTC RIC's op te nemen waarmee slechts een individuele *contributor* en diens prijs wordt geïdentificeerd. Bent u het ermee eens dat dit kan volstaan als een daadwerkelijk corrigerende maatregel?
- f) Geef informatie over eventuele derde partijen die in staat zijn en/of de zakelijke prikkel hebben om tools te ontwikkelen waarmee klanten gemakkelijk kunnen overschakelen. Geef zo mogelijk een raming van de verwachte omvang van de kosten voor klanten van dit soort dienst.
- g) Vindt u de non-discriminatiebepalingen in de toezeggingen van Thomson Reuters ten aanzien van andere licenties (zie de punten 8 en 12 hierboven) voldoende en passend voor: i) klanten die naar een andere aanbieder willen overschakelen, en ii) externe ontwikkelaars die het overschakelen willen ondersteunen?
- (18) Onderbouwt u bij voorkeur uw antwoorden en opmerkingen en geeft u daarbij de relevante feiten. Indien een onderdeel van de voorgestelde toezeggingen volgens u problemen oplevert, kunt u dan een mogelijke oplossing voorstellen?
- (19) De termijn voor het indienen van opmerkingen is zes weken vanaf de datum van publicatie van deze bekendmaking. Belanghebbenden wordt verzocht ook een niet-vertrouwelijke versie van hun opmerkingen in te dienen waarin bedrijfsgevoelige informatie en andere vertrouwelijke passages zijn geschrapt en vervangen door een niet-vertrouwelijke samenvatting of door de vermelding „bedrijfsgevoelige informatie” of „vertrouwelijk”.
- (20) Uw opmerkingen kunt u, onder vermelding van het referentienummer „**Zaak COMP/39.654 — RICs**”, naar de Commissie zenden per e-mail (COMP-GREFFE-ANTITRUST@ec.europa.eu), per faxbericht (+32 22950128) of per post aan het volgende adres:

Europese Commissie
Directoraat-generaal Concurrentie
Antitrust Griffie
1049 Brussel
BELGIË